

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărîrii de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru
modificarea și completarea Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind
serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

De la intrarea în vigoare a Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, 14 septembrie 2014, în adresa ministerului precum și a celorlalte instituții de resort au parvenit numeroase petiții cu referire la aplicarea inadecvată a prevederilor respectivei legi.

Menționăm, că de către un grup de deputați ai Parlamentului Republicii Moldova au fost înaintate patru proiecte de legi, cu titlu de inițiativă legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, respectiv, nr. 6 din 21 ianuarie 2015, nr. 30 din 17 februarie 2015, nr. 393 din 6 octombrie 2016 și nr. 244 din 20 iulie 2017.

În scopul monitorizării implementării Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, realizării prevederilor Hotărîrii Guvernului nr. 386 din 16 iunie 2015 cu privire la aprobarea listei actelor legislative și normative care vor fi monitorizate de către organele centrale de specialitate ale administrației publice pe parcursul anului 2015 și întru respectarea prevederilor Hotărîrii Guvernului nr. 1181 din 22 decembrie 2010 privind monitorizarea procesului de implementare a legislației a fost constituit Grupul de lucru prin Ordinul ministrului mediului nr. 72 din 20 iulie 2015.

În acest context, a fost inițiat procesul de modificare și completare a Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în scopul îmbunătățirii cadrului juridic unitar privind înființarea, organizarea, gestionarea, reglementarea funcționării în localități a serviciului public de alimentare cu apă potabilă, industrială și de canalizare a apelor uzate menajere.

Principalele prevederi ale proiectului

Urmare a consultării cu experți și specialiști din sectorul de alimentare cu apă și de sanitație din cadrul instituțiilor publice de resort și ONG sectoriale, proiectul de lege elaborat prevede actualizarea și completarea cu noțiuni noi, care vor contribui la realizarea prevederilor Strategiei de alimentare cu apă și sanitație pentru 2014-2028 și altor documente de politici.

Politica națională în dezvoltarea sectorului de alimentare cu apă și sanitație o constituie regionalizarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare. Se impune necesitatea completării legii cu prevederi noi ce țin de crearea operatorului regional, asociației de dezvoltare intercomunitară, delegarea gestiunii, contractul de delegare, fondului de dezvoltare, etc. În acest context se introduc și noțiuni noi, ca „asociație de dezvoltare intercomunitară”, „contract de delegare a gestiunii”, „operator regional”, „redevența”, etc.

Ținând cont de rolul important de reglementare al sectorului de alimentare cu apă și de canalizare pe care îl are, conform legii, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, și problemele apărute în gestionarea serviciului, proiectul de lege se propune

completarea cu atribuții suplimentare. Astfel, conform articolului 7 al legii în vigoare, Agenției îi revin atribuțiile primordiale precum licențierea operatorilor dar și aprobarea tarifelor conform Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. În acest context, proiectul de lege vine cu completări referitor la efectuarea controalelor titularilor de licență și calculul amortizării activelor la determinarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare. Aceste prevederi vor coordona și vor eficientiza activitatea operatorilor în scopul furnizării/prestării unui serviciu de calitate consumatorului.

Prezentul proiect de lege propune completarea cu noi prevederi necesare furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, precum:

- Determinarea regimului juridic al bunurilor aferente furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Odată cu regionalizarea serviciului în calitate de operator apare societatea de acțiuni pentru care nu este posibilă transmiterea bunurilor în administrare, deoarece este interzis prin lege. Este necesar completarea legii cu prevederi ce țin de concesiune ca formă de gestiune;

- Obligativitatea elaborării caietului de sarcini, anexă necesară la contractul de delegare a gestiunii;

- Stabilirea redevenței, este esența contractului de delegare a gestiunii, prevăzută ca componentă a tarifului la serviciul de alimentare cu apă și de canalizare.

Proiectul de lege este completat cu un articol nou denumit „Regimul juridic al sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare” care, reglementează regimul juridic și dreptul de proprietate al bunurilor aferente furnizării/prestării serviciului, precum și delegarea gestiunii serviciului urmărind creșterea performanței, eficienței și eficacității prin îmbunătățirea calitativă a serviciului public furnizat/prestat în vederea maximizării bunăstării individuale a consumatorilor. Delegarea gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare are ca scop îmbunătățirea eficienței serviciului, deoarece acestea trebuie să facă față incertitudinilor și schimbărilor rapide, care au loc în cadrul mediului intern organizațional cât și presiunilor mediului extern social-politic, economic, investițional și juridic.

Proiectul de lege prevede modificarea alineatului (2) al articolului 29 prin care se exclude modalitatea de repartizare a volumului de apă înregistrat la branșamentul blocului locativ. Astfel, mecanismul de repartizare și plată a volumului nedistribuit în blocul locativ fiind obiectul de reglementare a Legii nr. 75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe, care conform alineatului (4) al articolului 51 prevede că plata pentru serviciile comunale și necomunale utilizate în locurile de uz comun se efectuează în baza unui regulament aprobat de către Guvern.

La articolul 35 sunt incluse două tarife noi, pentru producerea și/sau transportarea apei și tariful pentru preluarea/epurarea apelor uzate, care prevăd transportarea apei dintr-un sistem în alt sistem și aplicarea tarifului în cazul preluării apelor uzate de la operatori, care prestează servicii de canalizare în alte zone de operare. De asemenea, operatorul regional, căruia i-a fost delegată gestiunea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare de către mai multe unități administrativ-teritoriale din același raion, are posibilitatea de a aplica un tarif unic pentru întreaga arie de operare, sau tarif diferențiat pentru fiecare raion aparte.

Infrastructura sectorului dat implică atât costuri recurente, cât și costuri de capital, ceea ce necesită mecanisme de finanțare. Donatorii străini vor continua să joace un rol important în finanțarea investițiilor de capital în acest sector. În scopul unei gestionări mai bune a resurselor financiare disponibile și posibilitatea returnării creditelor asumate, se propune un articol nou privind crearea Fondurilor de dezvoltare, care vor fi destinate pentru întreținerea, înlocuirea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare aferentă serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, pentru cofinanțarea proiectelor, care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă, precum și pentru asigurarea fondurilor necesare pentru plata serviciului datoriei de stat aferente unor proiecte de investiții. Fondul de dezvoltare se constituie ca un fond de rezervă, ale cărui disponibilități se păstrează într-un cont distinct purtător de dobândă, deschis la bancă în conformitate cu legislația în vigoare.

Fundamentarea economico-financiară

Măsurile propuse nu determină costuri suplimentare de conformare pentru întreprinderile de apă-canal.

O parte din măsuri vor avea impact pe nivelul tarifului aplicat consumatorilor: unele măsuri vor duce la creșterea tarifelor cum ar fi includerea în tarif a unei cote de dezvoltare, altele vor avea impact pentru cum ar fi crearea fondului de dezvoltare, altele vor avea fie impact neutru fie de creștere (stabilirea redevenței la nivelul serviciului datoriei în funcție de nivelul actual inclus în tarif) iar altele ar putea duce la scăderea tarifelor comparativ cu tarifele potențiale (implementarea tarifelor pentru producerea și/sau transportarea apei și tariful pentru preluarea/epurarea apelor uzate).

Acțiuni ce urmează a fi întreprinse în baza actului normativ

- Urmare a adoptării prezentului proiect de lege, va fi necesară:
- modificarea și completarea legislației secundare elaborată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;
 - elaborarea de minister a documentelor-cadru necesare asigurării procedurii de delegare a serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare;

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a ministerului la compartimentul Transparență decizională/Proiecte în discuție.

Ministru

Liviu VOLCONOVICI